

מגילה
פרק א'

בארכבה עשר, הכל בכלל, והיכי משפחתתו אחד עשר, שניים עשר, ושלשה עשר? אלא שהכפרים נתנו להם רשות למקדים קרייאתן ליום הכניסה – יום שני בשבת שלפני ארבעה עשר, או חמישי שבת, ביום הכניסה שהכפרים מוחכמים בעיריות למשפט, לפי שבית דין יושבים בשני וחמשי במקנת עזרא. אי נמי, מתקנסין הכהפרים לעיריות בשני וחמשי לשמע קרייאת התורה, והכהפרים אינם בקיאים כל כך לקרות וארכיים שיקראנה להם אחד מבני העיר. ולא הטריחום חכמים לחזור ולבוא ביום ארבעה עשר, כדי שייהיו פנויים ביום פורים להספיק צרכי סעודת פורים לבני העיריות.

ומצאו לדבר זה רמז מן המקרא, דכתיב (אסתר ט' לא) "לקים את ימי הפורים האלה בזמניהם", ואי לא פקון מרדכי ואסטור אלא ארבעה עשר וחמשה עשר הכתובים במקרא, לילם קראו "בזמןם". מי זמניהם? שמע מיניה עוד שני זמנים אחרים חוץ מאותן הכתובים במגילה.

ושלשה עשר לא ציריך קראו לרוביי שהיה ראי לקריאה, שעיקר הגס בו היה, שבו נק簿ו להנעם מאוייביהם בין בשושן לבין בשאר מדינות. על כריך לא רב קראו אלא אחד עשר ושניים עשר. ואין לו מרדרבי שיש מה עשר ושלשה עשר. והא אמר דרבבי שיש מה עשר ושלשה עשר. המה שאל אמר (פסוק כ"ז) "ולא יעבורו".

מגילה
פרק א'

א מגילה נקראת באחד עשר, בשנים עשר, בשלשה עשר, בארכבה עשר, בחמשה עשר, לא פחות ולא יותר.

מגילה נקראת באחד עשר, בשנים עשר, בעימים בזה ופעמים בזה, קדמפרש ואזיל.

ברינו המוקפין חומה מימות יהושע בן נון קורין בחמשה עשר.

ברינו המוקפין חומה מימות יהושע בן נון קורין בחמשה עשר - דכתיב (אסתר ט' יט) "על בן יהודים הפרוזים... עשים את יום ארבעה עשר", ומדפוזים בארכבה עשר, שמע מיניה דמוקפין בחמשה עשר.

ומימות יהושע, נפקא לנו גזירה שווה מ"פרזי" ("פרזי": כתיב הכא "היהודים הפרוזים", וכתיב הפס (דברים ג' ה) "לבד מערבי הפרזי" – מה להלן מימות יהושע, אף כאן מימות יהושע.

ותיקנו שהכרכים המוקפים חומה מימות יהושע, אף על פי שאין להם חומה עצמוני, יקראו בחמשה עשר כמו שושן, כדי לחלקם קבוע לארץ ישראל שהיתה חരיבה בימי מרדכי ואסטור, כדי שייהיו קורין בבני שושן ויתשכו באילו הם קריכים המוקפים אף על פי שהם עתה תריבין, והואינה וקורין לארץ ישראל בנס זה. ולפי שיהושע התחילה להלחם בעמלק תחילה, כתיב (שמות י"ז יד) "כתוב זאת זכרון בספר ושים באוני יהושע", לפיכך הזיכרו מימות יהושע.

ספרים ועירות גדולות קורין בארכבה עשר, אלא שהכהפרים מקדימים ליום הכניסה.

אלא שהכהפרים מקדימים – קלומר: מאמר שמקפין קורין בחמשה עשר ושאין מוקפין

מגילה

פרק א'

לפקדים ליום הכניסה, בזמן שישראל שרוין על ארםפן, ושלוחי בית דין יוצאים להודיע מתי קדרשי בית דין בחודש ומתי הפסח נקבע. אבל בזמן זה שבעם מסטכלין בקריאת מגילה, ומונחים ממנה שלשים יום לפסח, אם יקדרמו הכהרים קריאנן, הרי יעשו הפסח לסוף שלשים יום של קריאה, ונמצאו אוכלן חמץ ביוםים אחרים של פסח. לפיכך אין קורין אותה אלא בזמנה.

א איזו היא עיר גודלה? כל שיש בה עשרה בטיגנים. פחות מכאן, הרי זה כפר.

עשרה בטיגני - של בית הכהנות, שבטים מלאכתן וניזוניהם مثل ציבור, כדי להיותמצוין פמי בשעת התפילה בבית הכהנות.

באלו אמרו מקדימים ולא מאחרין, אבל זמן עצי כהנים ותשעה באב וחגיגה ומקהל, מאחרין ולא מקדימים.

באלו אמרו - בזמניהם של מגילה אמרו מקדימים אם חל זמן קריאה בשבת.

אבל זמן עצי הכהנים והעם - שחי משפחות לישראל שקובעים להם ימים בכל שנה לקביה עציים למקדש לצורך המערה, ומביין קרבן עצים עמם - עלות נרבה, אם חל להיות בשבת מאחרים ליום מחר.

ותשעה באב - והוא הדין שאר פעניות אם חל אחד מהן להיות בשבת.

וחגיגה - אם חל يوم טוב בשבת, דוחין שלמי חגינה למחר, שהרי יש לה פסלומין כל שבת. ובן מקהל את העם, שההה סמליך קורא בספר משנה תורה, וכל העם מיבין לובוא ולקביא את טपם, כדכתיב (דברים ל"א יב) "קאנשין ותנשין וחתר", ובשבת אי אפשר ודוחין אותו למחר.

ולא מקדימים - דאכתי לא מטי זמן חיוביהם. ותשעה באב - דאקדומי פורענותא לא מקדימים.

אף על פי שאמרו מקדימים ולא מאחרין, מופרין בהפסד ובתעניות ומתקנות לאבויים.

מגילה

פרק א'

ב כיצד? חל להיות יום ארבעה עשר ביום, בפרים ועיירות גדולות קורין בו ביום, ומוקפות חומה למחר.

חל להיות בשלישי או רביעי, בפרים מקדימים ליום הכניסה, ועיירות גדולות קורין בו ביום, ומוקפות חומה למחר.

חל להיות חמישי, בפרים ועיירות גדולות קורין בו ביום, ומוקפות חומה למחר.

חל להיות ערב שבת, בפרים מקדימים ליום הכניסה, ועיירות גדולות ומוקפות חומה קורין בו ביום.

חל להיות ארבעה עשר בערב שבת - עיירות ומוקפין קורין בו ביום, שאין קראת מגילה בשבת, גוירה שמא יטלה בידו ויעברנה ארבע אמות ברשות הרבים. ואם יאחרנה עד אחד בשבת, הנה ליה ששוה עשר, ואמר קרא "ולא עבר".

ואף על פי שבני הכהרים קורין מגילה באربعה עשר כשל חמישה עשר ליום בשבת, מכל מקום אין קורין "זיבא עמלק" אלא בשבת, שהוא يوم חמישה עשר, ומפטירים "חקרתי", וושאילין ודורשין בהלכות פורים כל אותה שבת.

ושעודה פורים - אית דאמרי דעבדי לה ביום ארבעה עשר שבו קורין את המגילה, אית דאמרי דמאחרין אotta לומר לאמր בשבת, ורקי משמע בירושלמי - דסעודת פורים שחיל להיות בשבת מאחרין ולא מקדימים. ולכולי עלמא אין עושים אותה בשבת.

חל להיות בשבת, בפרים ועיירות גדולות מקדימים וקורין ליום הכניסה, ומוקפות חומה למחר.

חל להיות אחר השבת, בפרים מקדימים ליום הכניסה, ועיירות גדולות קורין בו ביום, ומוקפות חומה למחר.

חל להיות - ארבעה עשר באחד בשבת, בפרים מקדימים ליום הכניסה, דהנה ליה אמד עשר. והני מילי שהקילו חכמים לבני הכהרים

מגילה

פרק א'

אסור לו ליבגס בתוךו שלו, ומותר מأكل מופר. ובכלים שאין עושין בהן אכל נפש - מופר להשאילן למותר מאכל. ודוקא במקום שאין משפכין פיויא ביהם, אכל במקום שמשפכין פיויא בהם, אסור, דכל הנאה מהחומר בה שינה מאכל - שאם לא היה נהנו זה מחומר בה שהוא פרוטה - הנאה מאכל הוא, שהריר ראייה אותה פרוטה לקנותה מה מאכל.

אין בין נדרים לנקבות, אלא שהנדרים חייב באחריותן, והנקבות אינן חייב באחריותם.

נדר - הואומר "הרי עלי עוללה", ולאמר זמן הפרישת ונאבקה, חייב באחריותה. נדרה - הואומר "הרי זו עוללה", ונאבקה, אינו חייב באחריותה, שהרי לא קיבל עליו. אכל לעניין בל פטור, זה וזה שווין, דכתיב (דברים כ"ג כד) "כאשר נדרת לה אל תה נדרה אשר דברת בפיך" - Hari נדר ונדרה אמורים בעניין.

ה **אין בין זב הרואה שמי ראיות לרואה שלש אלא קרבן.**

شمתי ראיות - בין ביום אחד בין בשני ימים רצופים. וכן שלש ראיות בין ביום אחד בין בשלשה ימים רצופים, או שיטים ביום אחד ואחת למשך.

אלא קרבן - שזב הרואה שמי ראיות אינו טעון קרבן. אבל לעניין לעשות משבב ומושב אב הטומאה, ואפלו לא גנע בהן, וסתירת שבעה משיפסוק מזובו - שאריך למנות שבעה נקיים קודם שיטبول, זה וזה שווים.

אין בין מצורע מוסגר למצורע מוחלט אלא פריעת ופרימה.

אין בין מצורע מוסגר - שטعون הסגר, בדכתיב (ויקרא י"ג) "זה הסיגרו הכהן שבעת ימים".

למצורע מוחלט - שטפאו הכהן לנMRI. אלא פריעת ופרימה - הוא לעניין שלילום לטומאה, זה וזה שווים.

מגילה

פרק א'

אמר רבי יהודה: אם תמי? מקום שנכנסין בשני וב חמיש. אבל מקום שאין נכנסין לא בשני ולא בחמיש, אין קורין אותה אלא בזמנה.

ו **קרווא את המגילה באדר הראשון וגთ עברה השנה, קורין אותה באדר השני. אין בין אדר הראשון לאדר השני אלא קריאת המגילה ומינות לאביבנים.**

אין בין אדר ראשון לאדר שני שמי אלא קריאת המגילה ומינות לאביבנים - חci קאמיר: אין בין ארבעה עשר וחמשה עשר של אדר ראשון לאربعה עשר וחמשה עשר של אדר שני, אלא מקרה מגילה ומינות לאביבנים – הוא לענין הספר ומענית זה וזה שווין.

ה **אין בין יום טוב לשבת אלא אכל נפש בלבד.**

אין בין يوم טוב לשבת אלא אכל נפש בלבד - מותניתין בית שמאלי היה, דאמרי (ביצה יב) אין מוציאין את הקטן ולא את הקולב ולא את הספר תורה לרשות קרובים, פון שאין בהם צורך אכל נפש.

ואין בין הילכה, אלא כדי בית הלל, דאמרי מתוך שהותרה הוצאה לצורך אכילה, הותרה נמי שלא לצורך אכילה. ואיכא נמי ملي אחראינא שאסורים בשבת ומוטרים ביום טוב אף על פי שאינם צורך אכל נפש, כגון משילין פירות דרך ארורה ביום טוב, אבל לא בשבת.

אין בין שבת ליום הפירורים, אלא זהה זدونו בידיך אדם וזה זدونו בברית.

שזה זدونו בידיך אדם - שבת יש בה מיתה בית דין.

ו **אין בין המותר הנאה מחייבתו למותר מפנו מאכל אלא דרישת קרגל וכליים שאין עולשין בהן אכל נפש.**

אין בין המותר הנאה - אין מותר הנאה חמור ממודר מאכל אלא דרישת קרגל, שמודר הנאה

מגילה

פרק א'

שָׁאַרְעָתָ מִן הַאֲרוֹעַ" – יֵצֶא מַסְגָּר שָׁאַרְעָתָו תְּלִוָּה בִּימִים, שָׁאַפְּלִיו נֶרְפָּא צָרִיךְ לְהִיוֹת מַסְגָּר שְׁבָעָה יָמִים.

אָכָל לְעַנְנִין טָהָרָה בַּמִּקְוָה, זֶה גַּזְהָ שְׂוִין, דְּבַתְּהָרָ מִתּוֹךְ הַסְגָּר נֶמֶי כְּתִיב (וַיְקָרָא י"ג) "וְכָבֵס בְּגַדְיוֹ וְטָהָר". וְאֶחָד עַל גַּב דָּאִיכָּא נֶמֶי קָרְבָּנוֹת אָשָׁם וּלוֹג שְׁמַן, מִיהוּ הַכָּא בַּיּוֹם טָהָרָתוֹ וּרְפּוֹאָתוֹ הוּא דָקְמָנִי, וְלֹא אִירְיִי בְּקָרְבָּנוֹת שְׁחָן בְּשָׁמִינִי.

ח אִין بֵּין סְפָרִים לְתְפִילִין וּמְזוּזֹת, אֶלָּא שְׁהָסְפָרִים נִכְתְּבִין בְּכָל לְשׁוֹן, וּתְפִילִין וּמְזוּזֹת אִין נִכְתְּבּוּ אֶלָּא אֲשּׁוּרִית.

נִכְתְּבִין בְּכָל לְשׁוֹן - בְּכֻתְבָּה שֶׁל כָּל אָוֹפהּ, וּבְלְשׁוֹן שֶׁל כָּל אָוֹפהּ.

רַבֵּן שְׁמַעַן בֶּן גָּמְלִיאֵל אָוֹםֶר: אָף בְּסְפָרִים לֹא הַתִּירוּ שְׁיִכְתְּבּוּ אֶלָּא יְוִנִּית.

אִין נִכְתְּבִין אֶלָּא יְוִנִּית - וּטְעַמָּא דְּשָׁרוֹ סְפָרִים בִּינְנִית יוֹתֵר מַשָּׁאָר לְשׁוֹנוֹת, דָּאִמְרָ קָרָא (בראשית ט' כה) "יִפְתַּח אֱלֹהִים לִיפְתָּח, וַיַּשְׁכּוּ בְּאַחֲלֵי שָׁם" – יִפְתַּחוּ בְּנֵי יִפְתָּח, יַשְׁפּוּן בְּאַחֲלֵי שָׁם, וְאַין לְךָ לְשׁוֹן יִפְתָּח בְּכָל בְּנֵי יִפְתָּח כְּלָשׁוֹן יְוִנִּית.

וּבְהֵלֹכה קָרְבָּן שְׁמַעַן בֶּן גָּמְלִיאֵל. מִיהוּ, בְּזַמָּן כֹּזה כָּרֶבֶר אָכֵר אֶתְהָוּ לְשׁוֹן יְוִנִּי וּנְשַׁתְּבָשׁ, לְפִיקָּה אַין כוֹתְבִין סְפָרִים בַּזָּמָן הַזֶּה אֶלָּא בְּכֻתְבָּה הַקּוֹדֶשׁ וּבְלְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ.

ט אִין בֵּין פָּהָנוּ מִשּׁוּעַ בְּשָׁפָנוּ הַמְשַׁחָה לְמוֹרָבָה בְּגַדִּים אֶלָּא פָר הַבָּא עַל כָּל הַמְצֹות.

לְמוֹרָבָה בְּגַדִּים - פָּהָנוּ מִשּׁוּעַ בְּבֵית שְׁנִי, וְאֶחָד בְּבֵית רָאשָׁון מִן יְאַשְׁיָהוּ וְאַילְךָ שְׁנַגְנַנְהָ אֲלוֹחותָ שֶׁל שְׁפָנוּ הַמְשַׁחָה בִּימִים, וְלֹא הָיוּ פָהָנוּ גְדוֹלִים אֶלָּא בְּלִכְיָת הַבְּגָדִים בָּלְבָד.

פָר הַבָּא עַל כָּל הַמְצֹות - פָהָנוּ מִשּׁוּעַ שְׁהָוָרָה חִיטָר בְּקָרֶב שְׂזֹדְנוּ כְּרָתָה וּעַשָּ׈ה כְּחֹרְאָתוֹ, מְבִיא פָר, בְּדַקְתִּיב (וַיְקָרָא י"ד) "וְאֶת הַפָּהָן הַמְשִׁיחָ יִחְטָא לְאַשְׁמָתָה הָעָם".

אִין בֵּין פָהָנוּ מִשּׁוּעַ לְפָהָן שְׁעַבָּר אֶלָּא פָר יּוֹם

מגילה

פרק א'

אִין בֵּין טָהָור מִתּוֹךְ הַסָּגָר לְטָהָור מִתּוֹךְ הַחְלָט אֶלָּא תְּגִלְתָּה וְצָפָרִים.

אִין בֵּין טָהָור מִתּוֹךְ הַסָּגָר לְטָהָור מִתּוֹךְ הַחְלָט אֶלָּא תְּגִלְתָּה וְצָפָרִים - דְּגַבְּיִ תְּגִלְתָּה וְצָפָרִים קְתִיב (וַיְקָרָא י"ד) "וְהַגָּה נֶרְפָּא גַּעַגְעָתָה מִן הַאֲרוֹעַ" – יֵצֶא מַסְגָּר שָׁאַרְעָתָו תְּלִוָּה בִּימִים, שָׁאַפְּלִיו נֶרְפָּא צָרִיךְ לְהִיוֹת מַסְגָּר שְׁבָעָה יָמִים.

אָכָל לְעַנְנִין טָהָרָה בַּמִּקְוָה, זֶה גַּזְהָ שְׂוִין, דְּבַתְּהָרָ מִתּוֹךְ הַסָּגָר נֶמֶי כְּתִיב (וַיְקָרָא י"ג) "וְכָבֵס בְּגַדְיוֹ וְטָהָר". וְאֶחָד עַל גַּב דָּאִיכָּא נֶמֶי קָרְבָּנוֹת אָשָׁם וּלוֹג שְׁמַן, מִיהוּ הַכָּא בַּיּוֹם טָהָרָתוֹ וּרְפּוֹאָתוֹ הוּא דָקְמָנִי, וְלֹא אִירְיִי בְּקָרְבָּנוֹת שְׁחָן בְּשָׁמִינִי.

ז אִין בֵּין זֶבְּחָרְוָה שְׁתִּי רְאִוּת לְרוֹאָה שְׁלַש אֶלָּא קָרְבָּן.

שְׁתִּי רְאִוּת - בֵּין בַּיּוֹם אֶחָד בֵּין בְּשַׁנִּי יָמִים רְצֻופִים. וְכֵן שְׁלַש רְאִוּת בֵּין בַּיּוֹם אֶחָד בֵּין בְּשַׁלְשָׁה יָמִים רְצֻופִים, אוֹ שְׁתִּים בַּיּוֹם אֶחָד וְאֶחָת לְפָתָר.

אֶלָּא קָרְבָּן - שְׁזַבְּחָרְוָה שְׁתִּי רְאִוּת אַיִן טָעָונָ קָרְבָּן. אָכָל לְעַנְנִין לְעַשׂוֹת מַשְּׁכָּב וּמוֹשֵׁב אָב הַטוֹּמָא' וְאַפְּלִיו לֹא גַּעַגְעָתָה, וְסִפְרִית שְׁבָעָה מַשִּׁיפּוֹסָק מְזֻזָּבָו – שָׁאַרְעָתָ לְמִנּוֹת שְׁבָעָה נְקִיִּים קוֹדָם שִׁיטְבּוֹל, זֶה גַּזְהָ שְׂוִין.

אִין בֵּין מְצֹרָע מַסְגָּר לְמְצֹרָע מוֹחָלָט אֶלָּא כְּרִיעָה וּפְרִימָה.

אִין בֵּין מְצֹרָע מַסְגָּר - שְׁטַעַונָּה הַסָּגָר, כְּדַקְתִּיב (וַיְקָרָא י"ג ח) "וְהַסְגִּירוּ הַפָּהָן שְׁבָעָה יָמִים".

לְמְצֹרָע מוֹחָלָט - שְׁטַמָּאוּ הַפָּהָן לְגִמְרָי.

אֶלָּא כְּרִיעָה וּפְרִימָה - הָא לְעַנְנִין שִׁילּוּם וְתוֹמָאָה, זֶה גַּזְהָ שְׂוִין.

אִין בֵּין טָהָר מִתּוֹךְ הַסָּגָר לְטָהָר מִתּוֹךְ הַחְלָט אֶלָּא תְּגִלְתָּה וְצָפָרִים.

אִין בֵּין טָהָר מִתּוֹךְ הַסָּגָר לְטָהָר מִתּוֹךְ הַחְלָט אֶלָּא תְּגִלְתָּה וְצָפָרִים קְתִיב (וַיְקָרָא י"ד) "וְהַגָּה נֶרְפָּא גַּעַגְעָתָה מִן הַאֲרוֹעַ" – יֵצֶא מַסְגָּר שָׁאַרְעָתָו תְּלִוָּה בִּימִים.

הכיפורים ועשרהית האיפה.

פהן המשמש - פהן גדול שאירועו בו פסול ומנו אחר מחתפיו, ועבר פסולו ותזר לשבורתו, והעבירוomba מחתפיו - הראושון קורי משמש, והשני עבר.

אלא פר יומם הכיפורים - שאי אפשר להכיא שנים. וכן עשרהית האיפה - חביתי פהן גדול שבכל יום - שאי אפשר להכיא שנים.

כא לכל שאר דברים זה וזה שווין - אם בא להקטייר או לעבוד שום עבודה משמש בשמונה בגדים, ושניהם מצוין על הבטולה, ומונחים על האלמנה, ומקריבין אונניין.

אין בין במא גדולה לבמא קטנה אלא פסחים.

אין בין במא גדולה - בשעת קיטר הקבוצה מיריע. במא גדולה היא במא ציבור שהיתה בנב וגבעון.

לבמא קטנה - של כל יחיד ויחיד, של אל אחד קיה עשויה במא לעצמו.

אלא פסחים - וכל שהוא כעין פסחים, דהיינו החובות שקובוע לחן זמן לפסת, כגון תמיידים ומוספים. אבל חובות שאין קבועות לחן זמן, כגון פר העלם דבר של ציבור וشعיר עבודה זרה, אף במא גדולה לא היו קרובין.

זה הכלל: כל שהוא נדר ונדר, קרוב במא. וכל שאין לא נדר ולא נדר, אין קרב במא.

לא אין שללה לירושלים, אלא שנשללה אוכלים קדושים קלים ומעשר שני בכל הרואה, ובירושלים לפנים מן החומה. כאן ובכאן קדשי קדושים נאכלים לפנים מן הקלוים.

בכל הרואה - בכל מקום יש יכול לראות ממש את שללה.

קדושת שללה יש אחריה קיטר, וקדושת ירושלים אין אחריה קיטר.

יש אחריה קיטר - ככל ראה שללה הופרו במא.

